

Dawid Miąsik, *Stosunek prawa ochrony konkurencji do prawa własności intelektualnej*. Seria: Monografie Lex, LEX a Wolters Kluwer business, Warszawa 2012, 541 s.

Prezentowana publikacja jest pierwszą polską monografią analizującą relacje między prawem ochrony konkurencji a prawem własności intelektualnej. Jest to zagadnienie złożone, wielowątkowe, o istotnym znaczeniu praktycznym. Stosunek prawa ochrony konkurencji do prawa własności intelektualnej rozumiany jest przez autora jako „znaczenie, jakie w prawie ochrony konkurencji należy przypisać zachowaniom podejmowanym przez profesjonalnych uczestników rynku na podstawie prawa własności intelektualnej z punktu widzenia dopuszczalności bądź celowości zastosowania reguł konkurencji”.

Autor jednoznacznie ukierunkował swoje rozważania na udzielenie odpowiedzi na pytanie: „czy zachowania podmiotu legitymującego się prawem wyłącznym korzystają z formalnego (systemowego lub ustawowego) albo materialnego (faktycznego) immunitetu ograniczającego weryfikację zgodności tych zachowań z normami chroniącymi konkurencję?” Jednocześnie autor wyraźnie zaznaczył, że przedmiotem rozprawy nie jest kwestia „samego zastosowania prawa ochrony konkurencji do zachowań przedsiębiorców objętych zakresem normowania prawa własności intelektualnej”, ani też kwestia „wpływu prawa własności intelektualnej na rozumienie poszczególnych instytucji prawa ochrony konkurencji”. Założenia te, przedstawione we Wstępie, są w dalszej części książki konsekwentnie realizowane.

Książka złożona jest z siedmiu rozdziałów, wstępu oraz zakończenia. W rozdziale pierwszym („Prawo ochrony konkurencji a prawo własności intelektualnej – problem badawczy”) autor przesądza podstawowe zagadnienia terminologiczne, a także charakteryzuje styk omawianych dziedzin prawa.

W rozdziale drugim, zatytułowanym „Aksjologiczne podstawy kształtowania stosunku prawa ochrony konkurencji do prawa własności intelektualnej”, autor definiuje konkurencję (jako rywalizację, stan rynku i jako proces), wskazuje jej rodzaje oraz omawia cele prawa ochrony konkurencji (maksymalizacja efektywności działania, maksymalizacja korzyści konsumentów, ochrona wolności konkurencji). W rozdziale tym autor analizuje również wpływ praw własności intelektualnej na konkurencję – prawa te mogą być źródłem siły rynkowej, czy różnicowania produktów, ale także – źródłem barier wejścia na rynek; w tym kontekście pojawia się ponadto problematyka innowacji.

Rozdział trzeci („Stosunek prawa ochrony konkurencji do prawa własności intelektualnej w ujęciu doktrynalnych teorii relacji”) stanowi przegląd formalnych i materialnych teorii relacji, uzupełniony prezentacją koncepcji niebędących teoriami relacji. Wśród teorii formalnych omówionych w rozdziale znalazły się: teoria autonomii prawa własności intelektualnej, teoria zakresu wyłączności, teoria istoty prawa wyłącznego, teoria formalna alokacji rynku, teoria wykonywania praw własności intelektualnej, teoria nadużyć prawa wyłącznego. Teoriami materialnymi przedstawionymi przez autora są: teoria komparatywnej przewagi konkurencyjnej, teoria współczynnikowa, teoria materialna alokacji rynku, teoria konkurencji przez imitację i konkurencji przez substytucję, teoria porównawczego efektu konkurencyjnego, teoria wpływu na alokację zasobów. Do koncepcji niebędących teoriami relacji zaliczone

zostały: teoria jednolitego traktowania praw własności, teoria komplementarności, teoria nadrzędności prawa ochrony konkurencji.

Kolejne rozdziały publikacji analizują stosunek prawa ochrony konkurencji do prawa własności intelektualnej w wybranych systemach prawnych: w Stanach Zjednoczonych (rozdział czwarty „Stosunek prawa antytrustowego Stanów Zjednoczonych Ameryki do prawa własności intelektualnej”), w Unii Europejskiej (rozdział piąty „Stosunek unijnego prawa konkurencji do prawa własności intelektualnej”) oraz w Polsce (rozdział szósty „Stosunek polskiego prawa antymonopolowego do prawa własności intelektualnej”). W odniesieniu do każdego systemu autor wskazuje na ewolucję podejścia prawodawcy i/lub praktyki do omawianego zagadnienia, jednak zasadniczą część rozważań tych części publikacji stanowią spekulacje autora na temat perspektyw recepcji teorii materialnych w poszczególnych systemach prawnych.

Ostatni rozdział merytoryczny („Stosunek prawa ochrony konkurencji do prawa własności intelektualnej w świetle prawa międzynarodowego”) prezentuje regulacje międzynarodowe odnoszące się do zagadnień antymonopolowych oraz praw własności intelektualnej. Analiza ta prowadzi autora do wniosku, że obecnie w prawie międzynarodowym nie funkcjonuje regulacja stosunku prawa ochrony konkurencji do praw własności intelektualnej.

Publikację wieńczy „Zakończenie”, w którym autor podsumowuje rozważania prowadzone w toku całej pracy, podkreślając, że „w rozprawie potwierdzono tezę, zgodnie z którą prawne konsekwencje przedstawionego [...] oddziaływania prawa i praw własności intelektualnej na konkurencję uzależnione są od celów, jakie zostaną przypisane prawu antymonopolowemu”.

Dr Agata Jurkowska-Gomułka

Zakład Europejskiego Prawa Gospodarczego WZ UW